

7/48027

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

26 Ağustos 2014

Sayı : 64272063- 610-2461
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-48027)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 22.07.2014 tarih ve 43452547-120.00-188824 sayılı yazısı.

İğdır Milletvekili Sayın Pervin BULDAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/48027 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**IĞDIR MİLLETVEKİLİ SAYIN PERVİN BULDAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/48027)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13:

Soma Kömür İşletmeleri A.Ş. tarafından işletilen Manisa İli Soma İlçesi Eynez mevkiinde bulunan yeraltı kömür ocağında, 13 Mayıs 2014 Salı günü öğleden sonra meydana gelen olay sonucunda 301 maden emekçisinin yaşamını yitirdiği büyük bir facia yaşanmıştır. Söz konusu madenin "*yanar ocak*" (gizli yangınlı) olarak tanımlandığı, yani Ocak'ta sürekli olarak *içten içe kömür yangını* olduğu belirtilmektedir. Böylesi madenlerin büyük bir özenle ve özel önlemlerle izlenip denetim altında tutulma zorunluluğunun işveren tarafından dikkate alınmadığı da ayrıca belirtmemiz gereken başka bir iddiadır.

İşverene ekstra maliyet yükleyen bu özel önlemler ısı ölçümleri, CO (karbon monoksit ve öbür karbon oksitleri), CH₄ (metan) ölçümleri, gerektiğinde yerel yangını soğutma, söndürme girişimleri, tahkimatın ahşap değil çelik konstrüksiyon yapılması; özellikle havalandırma sisteminin kusursuz ve mükemmel kurgulanması., gibi. Önlemlerin alınmadan kömür üretimi yapıldığı belirtilmektedir.

Bu sahayı işletmeye alan Park Grubu, söz konusu riski ve maliyeti göze alamayarak çekilmiş, TKİ bu kez ihalesiz olarak sahayı şimdiki Soma Holding'e vermişti. Holding TKİ'ye tonu 30 Dolardan ham kömür vermeyi üstlendiğini artık herkes biliyor. Söz konusu holdingin "bir an önce" TKİ'ye yüklenimini gerçekleştirmek için teknik yetersizlikleri dikkate almayan, madenin teknik donanımını ve işçileri aşırı zorlayan saldırgan (agressif) üretime geçtiği de medyaya yansıyan diğer önemli iddialardır.

Bu bağlamda;

- Soma Kömür İşletmeleri A.Ş. tarafından hizmet alım yolu ile işletilen Manisa İli Soma İlçesi Eynez mevkiinde bulunan yeraltı kömür ocağında 13 Mayıs 2014 tarihinden önce bir yangın gerçekleşmiş midir? Gerçekleşmişse söz konusu yangına hangi yöntemlerle müdahale edilmiştir?
- Söz konusu madende 2013-13 Mayıs 2014 tarihleri arası gerçekleşen kaza sayısı kaçtır? Bu kazalarda kaç işçi yaşamını yitirmiştir? Kazalara bağlı tam ve kalıcı sakatlık geçiren işçi sayısı kaçtır?
- 13 Mayıs 2014'de facia olduktan sonra madene hangi aralıklarla oksijen pompalanmıştır? Pompalanan oksijen miktarı ne kadardır?
- Maden ocaklarında metan, karbonmonoksit, karbondioksit ve oksijen ölçümlerinin dökümleri tutulmakta mıdır? Bu dökümler arşivlenmekte midir? Soma maden ocağında 1 Mayıs 2014-13 Mayıs 2014 tarihleri arasında metan, karbonmonoksit, karbondioksit ve oksijen ölçümlerinin dökümlerini kamuoyuyla paylaşmayı düşünüyor musunuz? Söz konusu tarihler arasındaki metan, karbonmonoksit, karbondioksit ve oksijen ölçümlerinin yazılı dökümleri nelerdir?
- Raf ömrü en çok 5 yıl olan gaz maskeleri yapım yılı hangi yıldır? Söz konusu maskeler nereden ithal edilmiştir? Gaz maskeleri yeraltındaki oksijen oranının düşmesi durumunda hangi baremler arasında kullanılabilir?
- 14 Mayıs 2014'de Başbakanın Soma'ya geldiği süreler içinde hastanenin ve madenin önünde halkın arasında ağır silahlara sahip Özel TİM'in bulundurulma gerekçesi nedir?
- Facia sonrası madene işçileri kurtarmak için girenlerden kaç kişi yaşamını yitirmiştir? Yaşamını yitirenlerin ölüm sebepleri nelerdir?
- Bakanlığınıza bağlı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün (MİGEM) müfettişleri yılda kaç kez teftiş yapmaktadırlar? Yapılan teftişlerle ilgili hazırlanan raporları kamuoyuyla paylaşmayı düşünüyor musunuz?
- Facia sırasında madende yanarak yaşamını yitiren işçi sayısı kaçtır?
- Söz konusu madende acil durum için oluşturulmuş güvenlik odası var mıdır?
- Söz konusu madendeki tahkimat neyden yapılmıştır? Ve bu tahkimat sistemi söz konusu kömür madeni için güvenli sayılabilecek bir özelliğe sahip midir?
- Böylesi yüksek riskli bir işletmede kömür çıkarımı neden ertelenmemiştir? Bakanlığınızın bu yönlü bir önerisi ve girişi olmuş mudur?
- Soma Holding'in TKİ'ye tonu 30 Dolardan ham kömür vermeyi üstlenmesi ve öngörülen 1,5

**İĞDIR MİLLETVEKİLİ SAYIN PERVİN BULDAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/48027)**

milyon ton / yıl üretim yerine neredeyse 2'ye katlanan üretim rakamları şirketi "bir an önce" TKİ'ye yüklenimini gerçekleştirmek için saldırgan (agressif) üretim anlayışının söz konusu faciada oynadığı rol ne kadardır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13:

13 Mayıs 2014 tarihinde Salı günü Manisa ili, Soma ilçesinde bulunan linyit sahasındaki Eynez Karanlıkdere mevkiinde, özel bir firmanın faaliyet gösterdiği yeraltı kömür üretim ocağında meydana gelen olayı müteakip Savcılık Makamı tarafından oluşturulan bilirkişiler tarafından inceleme başlatılmıştır. Olayın meydana geliş sebebi araştırmanın sonuçlanmasıyla kesinlik kazanacaktır.

Gerçekleşen kazalar hakkında işveren tarafından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Bölge Müdürlüğüne bildirim yapılmaktadır. Bahse konu kazada 301 madencimiz hayatını kaybetmiştir. Hayatını kaybeden işçilerimiz ile ilgili bilgiler Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı internet adresinde (www.afad.gov.tr) yer almaktadır.